



Fővárosi Törvényszék

Az ügy száma:	103.K.704.154/2022/17.
A felperes:	TORUS Acéltermékgyártó Kft. (6100 Kiskunfélegyháza, Csanyi út 71/D-E.)
A felperes képviselője:	dr. Potocsár Enikő egyéni ügyvéd (7625 Pécs, Nap utca 18.)
Az alperes:	Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottság (1026 Budapest, Riadó utca 5.)
Az alperes képviselője:	dr. Jánosi Bálint kamarai jogtanácsos
Az alperesi érdekelt:	Miniszterelnökség (1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 2-4.)
Az alperesi érdekelt képviselője:	dr. Szita Mónika Éva kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	közbeszerzési ügyben hozott D.277/12/2022. számú határozat mint közigazgatási cselekmény jogszerűsége

Í t é l e t:

A Fővárosi Törvényszék a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100 000 (százezer) forint, az alperesi érdekeltnek 50 000 (ötvenezer) forint perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy az esedékesség napjáig fizessen be a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételi számlájára 180 000 (száznolcvanezer) forint kereseti illetéket.

A Törvényszék tájékoztatja a felperest, hogy a fizetendő illeték a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az ítélet alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes mint ajánlatkérő 2018. augusztus 21. napján a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 113. § (1) bekezdése szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított peremező gépek beszerzése tárgyában 279 744 000 forint becsült értékkel, miután indikatív árajánlatot kért a KURTH+HEUSER Sondermaschinenbau GmbH & Co. KG-től. A beszerzés részben európai uniós alapokból finanszírozott volt, miután a Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Programból (a továbbiakban: GINOP) a felperesnek a tárgyban beszerzést is tartalmazó a GINOP-1.2.1-16-2017-00889 azonosító számú kérelme támogatásban részesült. A 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014.

(XI. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. rendelet) előírásai az ajánlatkérőre irányadóak voltak.

- [2] A felhívás II.2.4. pontjában a közbeszerzés mennyiségeként két darab peremező gép beszerzését adta meg KH-800-R-H-PF peremező gép vagy azzal egyenértékű KH-2500-R-H-PF peremező gép vagy azzal egyenértékű gép megjelölésével.
- [3] A felhívás III.1.1. pontjában rögzítette a kizáró okokat és igazolási módjukat, azaz a Kbt. 62. § (1) és (2) bekezdésében foglalt kizáró okok fennállása, mint eljárásban történő részvétel akadályát. Az igazolási módoknál a közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X.30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 17. §-ának megfelelően egyszerű nyilatkozat benyújtását írta elő. Ugyanakkor nyilatkozatmintákat is töltött fel az Elektronikus Közbeszerzési Rendszerbe (a továbbiakban: EKR).
- [4] A Kbt. 69. § (4)-(7) bekezdésére tekintettel felhívta az ajánlattevőket az igazolások benyújtására. Amennyiben a beszámoló a céginformációs szolgálat adataiban megtalálható, úgy beküldése nem volt szükséges. A felhívás V.2. pont 3. alpontjában az ajánlatkérő előírta, hogy a képviseleti jog igazolására csatolni kell az ajánlattevő és alvállalkozó képviseletére, cégjegyzésére jogosult személy aláírási címpéldányának vagy ügyvéd által ellenjegyzett aláírásmintájának egyszerű másolatát, valamint a képviseleti jogosultság igazolására az ajánlattételi határidő lejártától számítva 60 napnál nem régebbi hiteles cégkivonatot.
- [5] „Az általános tudnivalók és fogalommeghatározások” tárgyú közbeszerzési dokumentum 2. pontjában rögzítette, hogy a közbeszerzési eljárás során kiadott dokumentumokban az esetleges konkrét termékre vagy folyamatra utalás csak a termék vagy folyamat egyértelmű beazonosítását szolgálja. Az ajánlattevő ajánlatában szerepeltethet ettől eltérő terméket, folyamatot is, amelyben az a kiírás feltételeit legalább minimális szinten teljesíti. Az ajánlattevő ajánlatában műszaki bizonylatokkal, igazolásokkal és leírásokkal bizonyítania kell, hogy az általa javasolt megoldások egyenértékű módon megfelelnek a műszaki leírásokban meghatározott követelményeknek.
- [6] A felhívás III.1.2. P/1. pontja szerinti gazdasági és pénzügyi alkalmassági követelményt (minimum árbevétel) az ajánlattevőknek a saját vagy jogelődje a felhívás feladását megelőző három lezárt üzleti évből származó számviteli szabályok szerinti beszámolóról tett nyilatkozattal kellett teljesíteni a R. 1. §, 5. § (1) bekezdés, 19. § (1) bekezdés b) pontja alapján.
- [7] A felhívás III.1.3) M1) pontjában az alábbi szakmai alkalmassági követelményt rögzítette: „Alkalmatlan az ajánlattevő, közös ajánlattevő, ha az eljárást megindító felhívás megküldésének időpontjától visszafelé számított öt évben nem rendelkezik közbeszerzés tárgyára vonatkozó, a szerződés szerződésszerű teljesítését igazoló referenciával, amely referenciák értéke eléri a nettó 140.000.000,- forintot. Ezen alkalmassági minimum követelmény teljesíthető több referenciamunkával is, amelyek együttes értéke eléri a nettó 140.000.000,- Ft-ot.”
- [8] A II.2.5. pontjában értékelési szempontként határozta meg az eszközök valamennyi elemére kiterjedő jótállás időtartamát minimum 12, maximum 60 hónapban 30-as súlyszámmal. Az ár értékelési szempont súlyszáma 70 volt. Az Ajánlatok értékelése tárgyú közbeszerzési dokumentumban többek között rögzítette, hogy az ajánlatok értékelési szempontok szerinti tartalmi elemeinek értékelése során adható pontszám alsó és felső határa 1-10. A második értékelési részszerpont az eszközök valamennyi elemére kiterjedő jótállás időtartama: az ajánlatkérő 12 hónap megajánlásokért 1 pontot ad, a 60 hónap megajánlásokra 10 pontot ad, a 60 hónap feletti megajánlásokért nem jár többletpont. A 12 hónapnál rövidebb megajánlás érvénytelenséget von maga után.
- [9] A felhívás III.1.4) b) „Késedelmi kötbér” pontjában meghatározta, hogy „Késedelmes fizetés esetén a Vevő a Ptk.-nak megfelelő összegű késedelmi kamatot köteles fizetni. Ajánlatkérő

ajánlati biztosítékot nem kér. A szerződést biztosító mellékkötelezettségek részletes szabályait a szerződéstervezet tartalmazza. A kötbérekkel kapcsolatos részletes rendelkezéseket a szerződéstervezet tartalmazza.” A közbeszerzési dokumentumok között megtalálható szerződéstervezet 4.5. pontja szerint „késedelmes fizetés esetén a vevő a Ptk.-nak megfelelő összegű késedelmi kamatot köteles fizetni”.

- [10] Az ajánlattételi határidőre a KURTH+HEUSER Sondermaschinenbau GmbH & Co. KG (a továbbiakban: nyertes ajánlattevő) nyújtott be érvényes ajánlatot. A kizáró okokra vonatkozóan a nyilatkozat mintákat töltötte ki az EKR-ben. Ajánlatában 12 hónap jótállási időtartamot ajánlott meg a minőségi értékelési szempontra. A 2018. szeptember 5-én kiadott hiánypótlási felhívásra csatolta a 2018. augusztus 31-én kelt cégkivonatát, melynek 5.a) pontja szerint 2001. július 4-én kezdte meg a működését. A cégkivonat magyar nyelvű egyszerű fordítása tartalmazta azt a mondatot, hogy „Nyilatkozunk, hogy a mellékletben szereplő német nyelvű cégkivonat aláírási címpéldány is egyben”. Hiánypótlásának része volt a közbeszerzés tárgyával megegyező tevékenységből származó árbevétel tartalmazó nyilatkozata 2015., a 2016. és a 2017. évekre vonatkozóan, a 2014., a 2015., a 2016. évek számviteli jogszabály szerinti beszámolója, továbbá a teljes árbevétel tartalmazó nyilatkozat a 2014., 2015. és 2016. évek árbevételére nézve.
- [11] A felperes 2018. szeptember 7. napján az eljárást eredményesnek nyilvánította és 2018. szeptember 18-án adásvételi szerződést kötött a nyertes ajánlattevővel.
- [12] A felperes a közbeszerzési eljárás iratait 2019/10/A/07092. számon 2019. október 4-én töltötte fel az Elektronikus Pályázó Tájékoztató és Kommunikációs Rendszerbe (a továbbiakban: EPTK).
- [13] A Pénzügyminisztérium utóellenőrzést folytatott le a Korm. rendelet 109. § (1) bekezdése alkalmazásával. A Miniszterelnökség Közbeszerzési Felügyeletéért Felelős Helyettes Államtitkárság, Közbeszerzési Felügyeleti Főosztálya (a továbbiakban: KFF) a közbeszerzési jogi ellenőrzés eredményeképpen 2020. január 16-án nem támogató tartalmú tanúsítványt állított ki. A Pénzügyminisztérium Gazdasági Fejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkársága (a továbbiakban: hivatalbóli kezdeményező) 2020. december 31-én elektronikus úton kapta meg a KFF-től a KSZ-56/143/2/2020. iktatószámú tájékoztató levelet arról, hogy a KFF nem támogató tartalmú tanúsítványt állított ki. A hivatalbóli kezdeményező 2021. január 4-én kérte a KFF-et, hogy küldje meg részére a 2019/10/A/07092. MIR azonosító számú, utóellenőrzési jelentéshez kapcsolódó, a közbeszerzési jogsértések részletezését tartalmazó iratot, melyet 2021. január 6. napján kapott meg a KFF-től.
- [14] A hivatalbóli kezdeményező a Kbt. 152. § (1) bekezdés g) pontja alapján 2021. január 18. napján kezdeményezte jogorvoslati eljárás lefolytatását hét kérelmi elem megjelölésével.

Az alperes első határozata és az első elsőfokú ítélet

- [15] Az alperes a D.21/9/2021. számú végzésével megszüntette jogorvoslati eljárást elkészttség miatt. A hivatalbóli kezdeményező keresetet nyújtott be a bírósághoz, melynek eredményeképpen a Fővárosi Törvényszék a 2021. június 23-án kelt 13.K.702.289/2021/6. számú ítéletével (a továbbiakban: Ítélet) a D.21/9/2021. számú végzést megsemmisítette és az alperest új eljárásra kötelezte.
- [16] Az Ítélet 21. pontja megállapította, hogy a hivatalbóli kezdeményező a Korm.rendelet 109. § (1) bekezdése értelmében helytállóan hivatkozott arra is, hogy az EPTK-ba feltöltött iratok vizsgálatát irányító hatóságként – a hatásköri felhatalmazásából következőben – nem közbeszerzés jogi szempontból vizsgálja, ezért is kizárt, hogy a dokumentumoknak az EPTK-ba való feltöltésével automatikusan szerezzen tudomást közbeszerzési jogi jogsértésről. A Korm.rendelet 109. § (1) bekezdése azt is egyértelművé teszi, hogy a közbeszerzési jogi

ellenőrzés a KFF jogköre és kompetenciája, így a jogi vizsgálati eredménye, adott esetben a „nem támogató” javaslat ismerete szükséges az irányító hatóság számára a további lépések megtételéhez, így pl. a szabálytalansági eljárás megindításához.

- [17] Az új eljárásban kötelezte az alperest az eljárás indítási határidő ismételt vizsgálatára, a tudomásszerzés időpontjának megállapítására az Ítéletben foglalt indokolás figyelembevételével.

Az alperes határozata

- [18] Az új eljárásban az alperes a 2022. október 7. kelt D.277/12/2022. számú határozatában megállapította, hogy a hivatalbóli kezdeményező a törvényes határidőben nyújtotta be kezdeményezését. Megállapította továbbá, hogy a hivatalbóli kezdeményezés első, második, harmadik és negyedik eleme tekintetében a felperes megsértette a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja alapján alkalmazandó 69. § (1) bekezdését, az ötödik elem tekintetében az R. 21. § (1) bekezdés a) pontját, a hatodik elem tekintetében megsértette a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja alapján alkalmazandó Kbt. 69. § (3) bekezdését. A hetedik elem tekintetében pedig megsértette a Kbt. 28. § (1) bekezdésének első mondatát. Mindezen jogsértésekre figyelemmel 3 000 000 forint bírságot szabott ki a felperessel szemben.

- [19] Az alperes a felperes jogorvoslati eljárásban benyújtott észrevételeire tekintettel vizsgálta, hogy a hivatalbóli kezdeményezést arra jogosult nyújtotta-e be. Rögzítette, hogy a Korm. rendelet 3. mellékletének 3. pontja szerint a GINOP tekintetében a Kormány az európai uniós források felhasználásával kapcsolatos irányító hatósági feladatok ellátására kijelölt tagja a pénzügyminiszter. A kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (a továbbiakban: Kit) 19. § (1) bekezdése szerinti a minisztérium a miniszter munkaszerveként működő, a Kormány irányítása alatt álló különös hatáskörű központi kormányzati igazgatási szerv. A Kit. 19. § (3) bekezdése szerint a minisztérium szervezeti és működési szabályzatát, illetve annak módosítását e törvény keretei között a miniszter – a miniszterelnök jóváhagyását követően – normatív utasításban adja ki. A Kit. 21. § (1) bekezdés a) pontja szerint akadályoztatása esetén a minisztert – az általa vezetett minisztérium szervezeti és működési szabályzatában meghatározottak szerint – az államtitkár helyettesíti. A Pénzügyminisztérium Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 1/2020. (I.31.) PM utasítás (a továbbiakban: SZMSZ) 60. § (1) bekezdés a) pont ac) alpontja rögzíti, hogy a gazdaságfejlesztési programok végrehajtásáért felelős helyettes államtitkár irányítja a Gazdaságfejlesztési Operatív Programok Irányító Hatóságot, ennek keretében gondoskodik az irányító hatósági feladatok ellátásáról a GINOP vonatkozásában az 1303/2013/EU rendelet 125. cikkében, valamint a Korm. rendelet 20-24. §-ában és 3. mellékletében. Figyelemmel ezen szabályozásokra, megállapította a Kit. 19. § (3) bekezdése alapján, hogy a miniszter jogszerűen meghatározhatja a minisztérium szervezeti és működési szabályzatát. Az SZMSZ 60. § (1) bekezdés a) pont ac) alpontja alapján a hivatalbóli kezdeményezést benyújtó Helyettes Államtitkárságot vezető helyettes államtitkár irányítja a Gazdaságfejlesztési Operatív Programok Irányító Hatóságot, ennek keretében gondoskodik az irányító hatósági feladatok ellátásáról a GINOP vonatkozásában, ebből következően a hivatalbóli kezdeményezést a Kbt. 152. § (1) bekezdés g) pontjának megfelelően az arra jogosult nyújtotta be, mert a Helyettes Államtitkárság jogosult volt a hivatalbóli kezdeményezést benyújtani az irányító hatóság képviselőjeként.

- [20] Vizsgálta a hivatalbóli kezdeményező jogutódjaként a Miniszterelnökség eljárási jogosultságát, melynek során rögzített, hogy a D.277/6/2022. számú végzésben – amely ellen külön bírósági jogorvoslatnak volt helye – megállapította, hogy a D.277/2022. számú jogorvoslati eljárásban a hivatalbóli kezdeményezői jogkör vonatkozásában a Pénzügyminisztérium jogutódjának a Miniszterelnökség minősül. A végzés ellen senki nem terjesztett elő kereseti kérelmet. Az alperes megállapította, hogy a hivatalbóli kezdeményezés előterjesztésekor a GINOP irányító hatósága a Pénzügyminisztérium volt. A Kormány tagjai feladat- és hatásköreinek megállapításával

összefüggésben egyes kormányrendeletek módosításáról szóló – 2022. május 25. napján hatályba lépett – 183/2022. (V. 24.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 183/2022. (V. 24.) Korm. rendelet) 5. § (1) bekezdése szerint a Korm. rendelet 3. melléklete helyébe a 2. melléklet lép. A Korm. rendeletnek a 183/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 5. § (3) bekezdése által módosított 24/A. § a) pontja szerint a 3. mellékletben foglalt táblázat A oszlopában meghatározott program tekintetében az irányító hatóság feladatait a 3. mellékletben foglalt táblázat B oszlopában meghatározott minisztériumban felállított szervezeti egység látja el. A Korm. rendeletnek a 183/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 5. § (1) bekezdése által módosított 3. melléklete szerinti táblázat 3. sora alapján az A oszlopban meghatározott GINOP felhasználásával kapcsolatos irányító hatósági feladatok ellátására kijelölt tagja által vezetett vagy tevékenységének segítésére kijelölt minisztérium a B oszlopban meghatározott Miniszterelnökség. A Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 11. § (1) bekezdése alapján, ha az ügy személyes jellege vagy a kötelezettség tartalma nem zárja ki, a kieső ügyfél helyébe a polgári jog szabályai szerinti jogutódja lép. A Korm. rendelet 3. melléklete szerinti táblázat 3. sora alapján a jogorvoslati eljárásban a hivatalbóli kezdeményezői feladatokat a Miniszterelnökség vette át a hivatalbóli kezdeményezőtől. Az Ákr. 11. § (1) bekezdése alapján, hogy a jogutódlást az ügy személyes jellege, valamint a kötelezettség tartalma nem zárja ki, ezért a jogorvoslati eljárásban 2022. május 25-től, a 183/2022. (V. 24.) Korm. rendelet hatályba lépésének a napjától, a hivatalbóli kezdeményezői jogkör vonatkozásában a hivatalbóli kezdeményező jogutódjának a Miniszterelnökség minősül. Ezen tényt alátámasztja a Kúria joggyakorlata is (pl. a Kfv.V.37.505/2022/6. számú végzés).

[21] A kezdeményezés határidejére vonatkozóan megállapította, hogy az alkalmazandó Kbt. 152. § (2) bekezdésének első fordulata és a 2019. január 1. napjától hatályos Kbt. 152. § (2a) bekezdése alapján az (1) bekezdés g) pontja szerinti szervezet esetében, a (2) bekezdés szerinti határidő számításakor a jogsértés tudomásra jutása időpontjának kell tekinteni a közbeszerzési jogsértésre vonatkozó szabálytalansági eljárás megindításának napját, mely törvényi vélelem megdönthető jellegűnek minősül az Alkotmánybíróság 9/2020. (V.28.) AB határozata, valamint a Kúria irányadó joggyakorlata (Kf.VI.40.227/2020/5. számú ítélet) alapján. Erre tekintettel az vizsgálta, hogy a kezdeményező mikor szerzett tudomást a vélt jogsértésről. Az Ítélet erre vonatkozó jogértelmezése alapján megállapította, hogy a közbeszerzési jogi ellenőrzés a KFF hatáskörébe tartozott, ezért a kezdeményező a KFF vizsgálatának eredményéből szerezhette tudomást a vélt jogsértésről, mely az utólagos ellenőrzési jelentésben testesült meg. Ez jelen esetben a 2019/10/A/07092. MIR azonosítószámú dokumentum volt, amelyet a hivatalbóli kezdeményező 2021. január 6-án kapott meg, tehát ez a kezdeményező tudomásszerzésének időpontja. Ehhez képest a kezdeményező 2021. január 18. napján, törvényes határidőben nyújtotta be a hivatalbóli kezdeményezést.

[22] A kezdeményezés első elemére vonatkozóan megállapította, hogy a nyertes ajánlattevőnek egy egyszerű nyilatkozatot kellett volna benyújtania arról, hogy nem tartozik a Kbt. 62. § (1) és (2) bekezdése szerinti kizáró okok hatálya alá. A nyertes ajánlattevő az EKR-be feltöltött nyilatkozat mintán a Kbt. 62. § (1) bekezdés a), d), e), f) és kb), kc) pontjaiban foglalt, valamint a Kbt. 62. § (2) bekezdése szerinti kizáró okokra vonatkozóan tett nyilatkozatot. Ez ugyanakkor azt jelentette, hogy a Kbt. 62. § (1) bekezdés b), c), g)-ka) és r)-p) pontjaiban foglalt kizáró okokra nem nyilatkozott. Erre tekintettel, a felperes azzal, hogy az elbírálás során elfogadta a nyertes ajánlattevő ajánlatát annak ellenére, hogy az nem felelt meg a felhívásban foglaltaknak, megsértette a Kbt. 69. § (1) bekezdését és jogsértően nyilvánította érvényesnek a nyertes ajánlattevő ajánlatát.

[23] A hivatalbóli kezdeményezés második eleme körében megállapította, hogy a felhívás V.2. pont 3. alpontja alapján a képviseleti jog igazolására szolgáló iratnak hitelesítettnek és ellenjegyzettnek kellett lennie, azonban a nyertes ajánlattevői nyilatkozat ezen tartalmi követelményeknek nem felelt meg. Nem tekinthető egy arra jogosult személy által hitelesített,

vagy ellenjegyzett igazolásnak egy olyan nyilatkozat, amelyen kizárólag a nyilatkozó aláírása és állítása szerepel. Azzal, hogy a felperes a felhívásban foglalt feltételek ellenére elfogadta ezt a nyilatkozatot, megsértette a Kbt. 69. § (1) bekezdését és jogsértően nyilvánította érvényesnek a nyertes ajánlattevő ajánlatát. Rögzítette, hogy a Kbt. 47. § (3) bekezdése jelen eljárásban nem volt alkalmazandó, mivel a nyertes ajánlattevő nem az Európai Uniót kívül letelepedett ajánlattevő.

- [24] A kezdeményezés harmadik eleme tekintetében rögzítette, hogy „Az általános tudnivalók és fogalom meghatározások” tárgyú közbeszerzési dokumentum az ajánlatok összeállításának tartalmi és formai követelménye tárgyú, második pontjában előírt műszaki bizonylat, igazolás, vagy leírás, amivel az ajánlattevő bizonyítani tudja, hogy az általa javasolt megoldások egyenértékű módon megfelelnek a műszaki leírásokban meghatározott követelményeknek, azonban ilyen tartalmú irat nem volt megtalálható a nyertes ajánlattevő ajánlatában. A nyertes ajánlattevő, ezért nem a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott tartalmi követelményeknek megfelelően készítette el ajánlatát, amely elfogadásával a felperes szintén megsértette a Kbt. 69. § (1) bekezdését.
- [25] A negyedik elemre vonatkozóan megállapította, hogy a felhívás III.1.2) P/1. pontja szerinti gazdasági és pénzügyi alkalmassági követelmények megfelelően az ajánlattevőnek a 2015., 2016. és 2017. évekre vonatkozóan kellett benyújtania a számviteli jogszabályok szerinti beszámolóját, azonban a nyertes ajánlattevő csak a 2014., 2015. és 2016. évekre nyújtott be beszámolót, a 2017. évre vonatkozóan nem nyújtotta be a számviteli jogszabályok szerinti beszámolóját, amely elfogadásával a felperes szintén megsértette a Kbt. 69. § (1) bekezdését.
- [26] A hivatalbóli kezdeményezés ötödik eleme tekintetében megállapította, hogy a felperes a felhívás III.1.3.M1. pontjában a referenciára vonatkozó vizsgálati időszakot az eljárást megindító felhívás megküldésének időpontjától visszafelé számított öt évben határozta meg, viszont nem jelezte az eljárást megindító felhívásban, hogy a megfelelő szintű verseny biztosítása érdekében ítélte szükségesnek ezt, vagyis, hogy eltérjen a főszabály szerinti vizsgálati időszaktól. Ezen indoklás feltüntetésének elmulasztása miatt az eljárást megindító felhívás ezen pontja megsértette a R. 21. § (1) bekezdés a) pontját.
- [27] A hivatalbóli kezdeményezés hatodik elemére figyelemmel az alperes rögzítette, hogy a felhívás II.2.5. pontjában szereplő értékelési szempont, valamint „Az ajánlatok értékelése” tárgyú közbeszerzési dokumentum előírásai alapján a nyertes ajánlattevő által megajánlott 12 hónap jótállási időtartam a legkedvezőtlenebb vállalásnak minősül. Ennek ellenére az összegezés V.2.3. pontja szerint az 1.000 súlyszámmal szorzott értékelési pontszámot kapott, ezért az ár értékelési szempont esetében 10 pontot kapott, amely a súlyszámával felszorozva 700 pontot jelentett. A Nyertes Ajánlattevő összesen 1000 pontot kapott a két értékelési szempontra tett ajánlatáért. Ebből következően a jótállás időtartamára vonatkozó minőségi szempont esetében súlyszámmal elosztva szintén 10 pontot kellett kapnia. Figyelemmel erre, a nyertes ajánlattevő annak ellenére kapott 10 pontot a jótállás időtartamára vonatkozó minőségi szempontra, hogy a 12 hónapos legkedvezőtlenebb vállalást tette, amely a felhívás szerint 1 pontot ért volna. Tekintettel erre, a felperes megsértette a Kbt. 69. § (3) bekezdését, mivel jogsértően értékelte ezt az értékelési szempontot.
- [28] A hivatalbóli kezdeményezés hetedik eleme körében megállapította, hogy a felhívás III.1.4. pontjának második mondatában rögzítette, hogy késedelmi kötbér késedelmes fizetés esetén a vevő a Ptk.-nak megfelelő összegű késedelmi kamatot köteles fizetni, valamint előírta, hogy a kötbérekkel kapcsolatos részletes rendelkezéseket a szerződés tervezet tartalmazza. A felperes által készített szerződéstervezet IV.5. pontjában ennek ellenére kizárólag a következőt rögzítette „késedelmes fizetés esetén a vevő a Ptk.-nak megfelelő összegű késedelmi kamatot köteles fizetni”. A felhívásban foglaltak ellenére a felperes nem rendelkezett a késedelmi kötbér részletszabályairól a szerződéstervezetben, hanem kizárólag ugyanazt rögzítette, mint a felhívás dokumentumában, ezzel megsértette a Kbt. 28. § (1) bekezdésének első mondatát,

azaz a közbeszerzési eljárást nem megfelelő alapossággal készítette elő, ugyanis nem teljesített egy saját maga által támasztott olyan kötelezettséget, amely alapján az ajánlattevőket tájékoztatta volna az általa is szükségesnek nyilvánított adatokról a megfelelő ajánlattétel érdekében.

- [29] A megállapított jogsértésekre tekintettel a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint, a Kbt. 165. § (11) bekezdésében foglalt szempontok mérlegelésével állapította meg a bíróság összegét.

A kereset és a védírat

- [30] A felperes – keresetindítási határidőben előterjesztett – keresetében elsődlegesen a határozat megváltoztatását kérte azzal, hogy a bíróság az eljárást szüntesse meg. Másodlagosan a határozat megsemmisítését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte, harmadlagosan szintén megváltoztatását kérte azzal, hogy a hivatalbóli kezdeményezésben foglalt kérelmeket utasítsa el a bíróság és jogsértés hiányát állapítsa meg.

- [31] Vítatta azt az alperesi álláspontot, miszerint a Pénzügyminisztérium közbeszerzési jogi szempontból nem vizsgálta meg az iratokat, hiába jutottak azok tudomására, az EPTK rendszerbeli feltöltés által, mivel a közbeszerzésekért felelős miniszter, jelen esetben a KFF hatásköre volt ez. Álláspontja szerint vagy a KFF jogosult a vizsgálatra, de akkor a kezdeményezésre is, vagy ha a Pénzügyminisztérium jogosult a kezdeményezésre, akkor nem hivatkozhat a szakértelem, vagy hatáskör hiányára, mert akkor erre vonatkozóan is fennáll a hatásköre hiánya. Ebből kifolyólag a kezdeményező a Korm. rendelet 109. § (1) bekezdése alapján a kezdeményezést az utóellenőrzési eljárásra hivatkozással nem nyújthatta volna be. Nem hivatkozhat hatáskörének hiányára, sem a tudomásra jutás, sem az adatelemzés szempontjából, különben összemosódik a hatáskör és kompetencia kérdése és annak magyarázata. A Pénzügyminisztérium tevékenysége a Korm. rendelet 98. § (4) bekezdésében került meghatározásra. Ha a közbeszerzési jogsértés tárgyában jogorvoslati eljárást jogosult kezdeményezni és eljárási képviselőre is kompetens, nem hivatkozhat arra, hogy a jogorvoslati eljárást megelőző szakban csak olyan adatelemzést végzett, melynek keretében a jogsértést nem kellett felismernie, mivel az nem tartozott a hatáskörébe. Ha az alperesi magyarázat következetes lenne, a Pénzügyminisztériumnak nem lehetne kezdeményezői jogosultsága. Ebben az esetben az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontja alapján az eljárást meg kellett volna szüntetni, mert a kezdeményezést nem arra jogosult nyújtotta be. Ezen álláspontját a 2022 augusztus 31. napi észrevételeiben már előadta jogorvoslati eljárásban, azonban azt az alperes egyáltalán nem vette figyelembe, mellyel megsértette a Kbt. 170. § (1) bekezdését, az Ákr. 62. § (4) bekezdését és a 81. § (1) bekezdését. Az alperes határozatban kifejtett álláspontja sérti az Alaptörvény jogállamiság követelményét, tekintettel arra, hogy ezen álláspont szerencse elemmé teszi a tudomásra jutás kérdését, nem világos és nem követhető jogi norma. A határozat sérti a Kbt. 148. § követelményét is, valamint ezzel összefüggésben a Kbt. 2. § (7) bekezdésében foglalt alapelvet. A Pénzügyminisztérium, mint kezdeményező tudomásra jutását kellett volna vizsgálni, amely tekintetében az iratok beérkezése az irányadó, ennek figyelembevételével a kezdeményezés elkészítségét kellett volna megállapítani és az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontja alapján meg kellett volna szüntetni az eljárást.

- [32] Az alperes elmulasztotta tisztázni a helyettes államtitkárság és a helyettes államtitkár viszonyát. A hivatalbóli kezdeményezést a Pénzügyminisztérium Gazdaságfejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkársága nyújtotta be. Az SZMSZ 2. § (1) bekezdése sorolja fel az önálló szervezeti egységeket, melyek között nem szerepel a kezdeményező. A 7. § rendelkezik arról, hogy a minisztérium képviselőjére helyettesítés

során ki jogosult, azonban itt sem került feltüntetésre a kezdeményező. Az utasítás az államtitkárnak, mint személynek ad jogokat, nem pedig a 61. § (1) bekezdése szerint a munkáját segítő titkárságnak. A kezdeményezőként megjelölt államtitkárság nem létezik szervezeti egységként. Abban az esetben, ha a Kbt. 152. § (1) bekezdés g) pontja szerint a Pénzügyminisztérium lenne jogosult eljárni, akkor ezt, mint jogi személy teheti meg, akit sem helyettes államtitkár nem képviselhet, sem pedig egy szervezeti egységként nem létező államtitkárság. Valójában egy teljesen fiktív államtitkársági szervezeti egységbeli megjelölés történt, mely nem létező szervezet, jogképességgel nem rendelkezik, így eljárás kezdeményezési joga sincsen.

- [33] A hivatalbóli kezdeményezés első kezdeményezési elemére tett megállapítás iratellenes és az alperes az Ákr. 62. § (2) és (4) bekezdését megsértve nem használta fel és nem értékelte a rendelkezésre álló bizonyítékot, mely következtében jogszerűtlen következtetést vont le. Az első jogorvoslati eljárásban észrevételéhez K/3. szám alatt mellékletként csatolta a nyertes ajánlattevő nyilatkozatát arról, hogy nem áll a Kbt. 62. § (1)-(2) bekezdés szerinti kizáró okok hatálya alatt, amely nyilatkozat nem bontja alpontokra ezen jogszabályhelyeket, azaz teljesskörű.
- [34] A második kezdeményezési elem tekintetében tett megállapítás álláspontja szerint jogsértő, mivel a nyertes ajánlattevőre nem alkalmazandóak a magyar cégjogi jogszabályok, hanem a saját hazája szerinti nyilvántartások és azokra vonatkozó szabályozások érvényesek. Ezen nyilvántartásban aláírási címpéldány a nyertes ajánlattevő cégformájához rendeltlen nem megtalálható. Ezt a problémát kellett áthidalnia a felperesnek, ezért alkalmazta a Kbt. 47. § (3) bekezdését és mérlegelési jogkörben elfogadta a benyújtott cégkivonaton feltüntetett személy képviselői jogosultságát, aki aláírásbélyegzőt is használt és aki az EKR rendszeren is jogosultsággal rendelkezett és valamennyi további nyilatkozatot megtette, a referencia igazolást is megkapta. A felperes mérlegelési jogkörében a Kbt. 2. § (3) bekezdésében foglalt jóhiszeműség és tisztesség követelményének megfelelően járt el és fogadta el a nyertes ajánlattevő egyenértékű cégkivonathoz fűzött nyilatkozatát az eset összes körülményeire tekintettel. Nem kellett az ajánlattevő számára ismeretlen magyar aláírási címpéldányhoz ragaszkodnia, ilyen kötelezettsége nem volt. Az alperes ezzel ellentétes megállapítása sérti az Ákr. 62. § (2) és (4) bekezdését és a Kbt. 170. § (1) bekezdését, valamint az Ákr. 81. § (1) bekezdését.
- [35] A harmadik kezdeményezési elemre vonatkozóan előadta, hogy mivel volt műszaki leírás, amivel az ajánlatot össze lehetett vetni, meg lehetett vizsgálni azt, hogy az ajánlat a műszaki előírásnak megfelel-e. Nem cégnévhez, vagy adott típushoz képest kellett vizsgálni, hanem az előírt műszaki leíráshoz, az abban megadott adatokhoz, amely megtörtént. Ebben a tárgyban a jogorvoslati eljárásban előadott észrevételére hivatkozott, illetve azt idézte keresetlevelében, mellyel ellentétes megállapítás sérti az Ákr. 62. § (2) és (4) bekezdését, valamint a Kbt. 170. § (1) bekezdését és Ákr. 81. § (1) bekezdését.
- [36] A negyedik kezdeményezési elemre vonatkozóan kifogásolta, hogy az alperes egy olyan kérelmi elemet bírált el, amit maga töltött ki tartalommal. A kezdeményező irat azt állította, hogy az ajánlattevő az ajánlati felhívás III.1.2. pontjában előírtaknak nem tett eleget, azonban az alperes más tartalmat tulajdonított a hiánynak. A kezdeményezés nem felelt meg e tekintetben a Kbt. 149. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt követelménynek, ezért az eljárást erre vonatkozóan az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontja alapján meg kellett volna szüntetni. A nyertes ajánlattevő emellett a 2018. szeptember hó 5. napi nyilatkozata második oldalán a 2015., 2016. és 2017-es évek esetében is megtette nyilatkozatát.
- [37] Az ötödik kezdeményezési elemre vonatkozóan szintén a jogorvoslati eljárásban előadott észrevételében foglaltakat idézte a felperes, miszerint az R. 21. § (1) bekezdés a) pontját akként értelmezte, hogy a hároméves minimum időszakhoz képest a hatéves lehetőségen belül maga határozhatja meg az időtartamot, ezért határozott meg öt évet. A kezdeményező irat

nem hivatkozott arra a jogsértésre, amelyet az alperes megállapított, hanem az igazolási mód tekintetében állított jogsértést, azonban az R. 21. § (1) bekezdés a) pontját az igazolási mód tekintetében megsérteni nem lehet. Az, hogy milyen időszakot írt elő a felperes, nincs összefüggésben az igazolás jogszerűségével. A hivatalbóli kezdeményezés e körben pontatlan és az állított jogsértés mibenléte pontosan nem állapítható meg belőle. A kezdeményezési elem nem tett eleget a Kbt. 149. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt követelményeknek, ezért nem lehetett volna azt érdemben elbírálni és az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontja alapján az eljárást meg kellett volna szüntetni. A nyertes ajánlattevő 2017. évi referenciával igazolt, azaz a minimum időtartamon belül volt, vagyis az időszak kiterjesztése nem is bírt relevanciával. Az alperes e tekintetben is megsértette az Ákr. 62. § (2) és (4) bekezdését, a Kbt. 170. § (1) bekezdését és az Ákr. 81. § (1) bekezdését.

[38] A hatodik kérelmi elemmel kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a kérelmi elem nem felelt meg a Kbt. 149. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt követelménynek, azt az alperes töltötte meg tartalommal és határozta meg, hogy mit akar elbírálni. Az alperes más jogsértést állapított meg, mint a kérelmi elem tárgya volt, illetve mint aminek a megállapítását a kezdeményező irat kérte. Maga generált egy olyan kérelmi elemet, amelyet a kezdeményező irat meg sem jelölt, ezért erre vonatkozóan is az eljárás megszüntetésének lett volna helye. Ezen túlmenően hivatkozott a jogorvoslati eljárásban előadott észrevételében foglaltakra, miszerint a jótállás előírása és értékelési körében a Kbt. 75. § (13) bekezdése megsértése megállapításának nincs helye. A közbeszerzési dokumentumokban olyan előírásokat fogalmazott meg, hogy az ajánlattevő által benyújtott információkat ellenőrizni tudja. A hivatalbóli kezdeményezés okfejtése a bíráló pontszámítással, illetve az ajánlattételi felhívás és dokumentáció pontkiosztási előírása körében sem logikailag, sem formailag nem kapcsolódik a Kbt. 76. § (13) bekezdése előírásához. Az alperes ezen pontban is megsértette az Ákr. 62. § (4) bekezdését, 81. § (1) bekezdését, valamint a Kbt. 170. § (1) bekezdését.

[39] A hetedik kérelmi elemre vonatkozóan szintén a Kbt. 170. § (1) bekezdésének és Ákr. 81. § (1) bekezdésének megsértésére hivatkozott. Álláspontja szerint attól, hogy az alperes szerint nem elég részletes a szerződéstervezet, nem következik automatikusan, hogy a Kbt. 28. § (1) bekezdésének követelménye ne teljesült volna. A Kbt. 28. § (1) bekezdése tételes jogi szabályához képest az alperes mérlegelési jogkörben felállított követelménye, miszerint a szerződés nem elég részletes, tételes jogszabályt sértő nem lehet, mivel ilyen tételes jogi követelmény nincsen. A részletesség hiányára alapítva alapelvi szinten tehetett volna megállapítást az alperes konkrét jogszabályi előírás megsértése hiányában, azonban nem így járt el. Figyelemmel erre, a Kbt. 28. § (1) bekezdése megsértése megállapításának jogszerűen nem lehetett volna helye.

[40] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte és fenntartotta a határozatában foglaltakat. Az első kérelmi elemre vonatkozóan kiemelte, hogy a felperes állításával ellentétben az EKR rendszerben nem talált egyéb igazolást a kizáró okokra vonatkozóan, a 2021. január 26-án kelt felperesi észrevétel K/3 számú mellékletét a felperes csak a közigazgatási eljárásban mutatta be, az EKR tanúsága szerint az nem szerepelt a közbeszerzési eljárás iratai között. A felperes maga sem tudta megnevezni, hogy a nyertes ajánlattevő az EKR-ben pontosan mikor és hol rögzítette ezen kiegészítő nyilatkozatot. A határozat egyéb megállapításait fenntartva az alperes rámutatott, hogy a felperes jogorvoslati eljárásban előadott észrevételei, amelyeket a keresetlevelében is megismételt, nem voltak összefüggésben a vizsgált jogsértésekkel. A felperes félreértette az alperes által vizsgált jogsértések tartalmát, ezért nem is tért ki az észrevételek azon részére, amelyek nem voltak összefüggésbe hozhatóak a vizsgálat tárgyával.

[41] Az alperesi érdekelt szintén a kereset elutasítását kérte és az alperesi érvekhez csatlakozott.

A bíróság döntése és annak jogi indokai

- [42] A kereset alaptalan az alábbiak szerint.
- [43] A bíróság a közigazgatási jogvitát a Kp. 4. § (3) bekezdés a) pontja alapján, a Kp. Második része szerinti elsőfokú közigazgatási peres eljárásban, a Kp. 77. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el. A közigazgatási tevékenység jogszerűségét a Kp. 2. § (4) bekezdése és 85. § (1) bekezdése értelmében a kereseti kérelem korlátai között, és a Kp. 85. § (2) bekezdése alapján a megvalósításának időpontjában fennálló tények alapján vizsgálta. A tényállást a Kp. 78. § (2) bekezdésére figyelemmel a rendelkezésre álló adatok, valamint a felek előadásának egybevetése alapján, a bizonyítékokat egyenként és összességükben értékelve, a megelőző közigazgatási eljárásban megállapított tényállással összevetve állapította meg.
- [44] A bíróság elsőként a felperes hivatalbóli kezdeményezés jogszerűségére vonatkozó eljárásjogi kifogásait vizsgálta.
- [45] A bíróság rögzíti, hogy a Kbt. 152. § (1) bekezdése határozza meg a hivatalból eljárás indítására jogosított szervezetek és személyek körét, amely személyi kör jogértelmezéssel nem szűkíthető vagy bővíthető. A Kbt. 152. § (1) bekezdés g) pontja szerint az alperes hivatalból indított eljárását jogosult kezdeményezni a közbeszerzéshez támogatást nyújtó, illetve a támogatás felhasználásában jogszabály alapján közreműködő szervezet. Jelen ügyben a tárgybéli beszerzés kapcsán a felperes nem vitásan GINOP keretében nyújtott támogatásban részesült. A kezdeményezés időpontjában a Korm. rendelet 3. mellékletének 3. pontja szerint a GINOP tekintetében a Kormány az európai uniós források felhasználásával kapcsolatos irányító hatósági feladatok ellátására kijelölt tagja a pénzügyminiszter volt.
- [46] A bíróság egyetértett a határozat 66-74. pontjaiban foglalt – fentebb [19] pontban hivatkozott – megállapításokkal, amelyekből levezethető a hivatalbóli kezdeményező nevében eljáró személy képviseleti jogosultsága, azokat nem ismétli meg. Emellett megállapította, hogy a kezdeményező iratot a Greinstetter Balázs helyettes államtitkár által meghatalmazott kormánytisztviselő, Hágén Andrea, felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó írta alá a Pénzügyminisztérium mint hivatalbóli kezdeményező nevében. A Pénzügyminisztérium mint irányító hatóság belső szervezeti munkarendjét nem vizsgálhatja felül sem az alperes, sem a bíróság, és a felperes sem kérdőjelezheti meg a Pénzügyminisztérium nevében eljáró helyettes államtitkár által szabályos meghatalmazással meghatalmazott képviselő eljárési jogosultságát. Irreleváns és semmilyen joghatással nem bír, hogy egyébként a kezdeményező irat fejlécén a helyettes államtitkárság mint szervezeti egység került feltüntetésre, mivel a kezdeményező iratot aláíró személy meghatalmazással igazolta eljárési jogosultságát. A fentiekre tekintettel a bíróság megállapította, hogy a jogorvoslati eljárást a Kbt. 152. § (1) bekezdés g) pontjában feljogosított hivatalbóli kezdeményező indította.
- [47] Az alperesi érdekeltnek mint a hivatalbóli kezdeményező jogutódjának az eljárési jogosultságát a határozat 76-87. pontjaiban – fent a [20] pontban hivatkozottan – zárt logikai rendben, valamennyi jogszabály felsorolásával helytállóan vezette le az alperes, azt a bíróság nem kívánja megismételni. Jogszerűen hivatkozott az alperes az erre vonatkozó bírósági joggyakorlatra, valamint arra, hogy a jogutódlást a felek által jogorvoslattal nem támadott végzésben állapította meg az eljárása során. Figyelemmel erre, a 183/2022. (V. 24.) Korm. rendelet vonatkozó rendelkezései szerint a hivatalbóli kezdeményező jogutódjának az alperesi

érdekeltet kell tekinteni az eljárásban és a perben, melyre tekintettel a bíróság a felperes alperesi érdekelt perbe lépése iránti kérelmének elutasítására irányuló indítványa ellenére döntött az érdekeltkénti perbelépés megengedéséről.

[48] A bíróság ezt követően vizsgálta a hivatalbóli kezdeményezés törvényi határidejének megtartottságát és ezzel kapcsolatban a jogsértést alátámasztó tényekről történő tudomásszerzés időpontját az Ítélet és az irányadó bírósági joggyakorlat szerint. A bíróság elsőként megállapította, hogy az alperes az Ítéletben foglaltaknak eleget tett a megismételt eljárásában. A felperes a kezdeményezés elkésztésére vonatkozó érvelésében részben az Ítéletben megállapított értelmezést vitatta, amely jelen per keretei között nem felülvizsgálható. Az Ítéletben foglalt jogértelmezés – ahogyan az alperes megismételt eljárásában – a jelen perben is kötelezően irányadó. A bíróság rámutat továbbá, hogy azóta a Kúria Kfv.V.37.425/2022/16. számú ítéletében az Ítélettel azonos jogértelmezést adott a Korm. rendelet 109. § (1) bekezdésére vonatkozóan, és elvi jelleggel mondta ki, hogy „[r]észben uniós forrásból támogatott közbeszerzési eljárással kapcsolatos hivatalbóli eljáráskezdeményező szervnek, az irányító hatóságnak a más szempontú, támogathatósági ellenőrzése során nem következhet be tudomásszerzése egy esetleges közbeszerzési jogsértéssel kapcsolatban, mert a vélt közbeszerzési jogsértés gyanúját a közreműködő szervezet által végzett közbeszerzési-jogi szempontú ellenőrzés szolgáltathatja és a szabálytalansági gyanúbejelentéssel hozhatja az irányító hatóság tudomására, amely azt szabálytalansági eljárásban vizsgálhatja.” Az Ítéletben egyértelműen megállapította a bíróság, hogy az EPTK-ba történt iratfeltöltés ténye nem jelentette a hivatalbóli kezdeményező tudomásszerzését, sem a KFF jogsértésről történt tudomásszerzése, hanem szükségszerűen a KFF-től származó információátadásra volt szükség a hivatalbóli kezdeményező tudomásszerzésének megállapíthatóságához. Az alperes helytállóan állapította meg, hogy erre a 2019/10/A/07092. MIR azonosító számú utóellenőrzési jelentéshez kapcsolódó, közbeszerzési jogsértések részletezését tartalmazó irat 2021. január 6. napi megküldésével került sor. A felperes ezt a tényt és időpontot nem tudta megdönteni sem a hatósági eljárásban, sem a perben.

[49] A KFF tudomásszerzése a jelen per szempontjából irreleváns, figyelemmel arra, hogy a KFF elkülönült jogosultsággal rendelkezett jogorvoslati eljárás kezdeményezésére, azonban ezzel nem élt. Ugyanakkor ez a tény semmiben nem korlátozta vagy rontotta le a hivatalbóli kezdeményező kezdeményezési jogosultságát. A felperes félreértelmezte az Ítéletben foglalt indokolást és összemosta a határidőszámítás szempontjából releváns tudomásszerzést a kezdeményezési jogosultsággal. A hivatalbóli kezdeményező kezdeményezői jogosultságát a Kbt. 152. § (1) bekezdés g) pontja teremti meg, ahogyan ezt a bíróság már fentebb kifejtette. A Korm. rendelet 109. § (1) bekezdésében szabályozott hatásköri felhatalmazásokból eredően – amelyet az Ítélet és a Kúria már korábban értelmezett - a közbeszerzési jogi ellenőrzésre felhatalmazott KFF-től kapott értesítés alapozza meg az irányító hatóság mint hivatalbóli kezdeményező további eljárását, többek között a Kbt. 152. § (1) bekezdés g) pontja szerinti jogkörében jogorvoslati eljárás kezdeményezését. Ez az eljárásrend a felperes értelmezésével és okfejtésével ellentétben világos, jól elhatárolt hatásköröket és feladatköröket teremt a támogatásból megvalósult közbeszerzések ellenőrzésében résztvevő szervezetek és személyek számára. Okszerűtlen és jogszabályi alappal nem rendelkezik az a felperesi érvelés, miszerint amennyiben a támogathatósági, elszámolhatósági, valamint műszaki szempontból történő ellenőrzés nem keletkezett a közbeszerzési jogi jogsértésről történő tudomásszerzést, a hivatalbóli kezdeményező „elveszítene” a Kbt. 152. § (1) bekezdés g) pontjából eredő felhatalmazását jogorvoslati eljárás kezdeményezésére, figyelemmel arra, hogy ahogyan azt az Ítéletben is már kifejtette a bíróság az irányító hatóság ezen két hatásköre egymástól

elkülönül. A bíróság rámutat, hogy a későbbi jogszabályváltozás folytán bekövetkezett szervezeti jogutódlás és hatásköri változások értelemszerűen nem befolyásolják a hivatalbóli kezdeményező tudomásszerzésének időpontját. A bíróság a fentiek alapján megállapította, hogy a felperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy a hivatalbóli kezdeményező az iratok EPTK rendszerbe történő feltöltésével tudomást szerzett a jogsértést megalapozó tényekről, az alperes megállapítását nem tudta a perben megdönteni.

- [50] Ezt követően a bíróság érdemben vizsgálta a határozat megállapításait a kereset korlátai között, elsőként a keresetben állított eljárési jogsértéseket. A felperes valamennyi megállapításra vonatkozóan alaptalanul kifogásolta, hogy az alperes a jogorvoslati eljárásban előterjesztett észrevételeit figyelmen kívül hagyta, tekintettel arra, hogy a határozat indokolása kellő részletességgel számot adott a döntés indokairól, amelyből egyértelműen megállapítható volt, hogy a felperes észrevételében foglaltaknak milyen okból nem adott helyt. Az alperesnek az Ákr. 81. § (1) bekezdésében foglalt indokolási kötelezettsége nem parttalan, ezért az alperes nem köteles minden egyes észrevételben előterjesztett felperesi álláspontra kifejezetten utalva reagálni, hanem a döntést megalapozó releváns jogi és ténybeli indokokról köteles számot adni, amely a határozatban megtalálható, ezért az indokolási kötelezettség megsértése nem volt megállapítható. Az, hogy az alperes nem fogadta el a felperes észrevételében előadott érveket, hanem azzal ellentétes álláspontra helyezkedett, nem jelenti az észrevételben foglaltak figyelmen kívül hagyását és az indokolási kötelezettség megsértését.
- [51] A bizonyítás módjára, bizonyítékok felhasználására és bizonyítékok értékelésére vonatkozó Ákr. 62. § (2) és (4) bekezdésének sérelme nem volt megállapítható a perben, tekintettel arra, hogy az alperes a rendelkezésre álló releváns bizonyítékokról számot adott, indokolásában egyenként értékelt azokat. Megfelelően indokolta, hogy a felperes által előterjesztett bizonyítékokat miért nem fogadta el. Önmagában az, hogy a felperes ezzel az értékeléssel nem ért egyet, nem jelenti az Ákr. 62. § (2) és (4) bekezdésének megsértését, legfeljebb az indoklás okszerűsége körében értékelhető.
- [52] A felperes valamennyi jogsértésre vonatkozóan állította a Kbt. 170. § (1) bekezdésének sérelmét, amely nem értelmezhető jogszabályhivatkozás a jogsértésekkel összefüggésben, tekintettel arra, hogy a Kbt. 170. § (1) bekezdése a Kbt. 152. §-a által hivatalbóli kezdeményezőként meghatározott szervezet vagy személy közigazgatási perindítási jogosultságának kereteit szabályozza, amely alperes általi megsértése nem értelmezhető, emellett a jelen perben irreleváns, tekintettel arra, hogy a pert nem ezen személyi kör indította.
- [53] A bíróság a következőkben az egyes kezdeményezési elemekhez kapcsolódóan megállapított jogsértések megalapozottságát vizsgálta.
- [54] Az első kezdeményezési elem körében alappal állapította meg az alperes, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlatához csatoltan nem nyilatkozott teljeskörűen a kizáró okokról. A közigazgatási iratanyagból megállapítható, hogy az ajánlathoz a felhívás szerinti nyomtatvány került csatolásra, amely tartalmazott a kizáró okokra vonatkozó nyilatkozatot, azonban nem a Kbt. 62. § (1) bekezdés valamennyi pontjára vonatkozóan, ahogyan azt az alperes rögzítette. A bíróság felhívására a felperes 2023. július 3-i nyilatkozatában előadta, hogy a 2021. január 26. napján kelt, az első alperesi eljárásban tett észrevételéhez csatolta azt a nyilatkozatot, amelyben a nyertes ajánlattevő a Kbt. 62. § (1) és (2) bekezdésében foglalt kizáró okokról nyilatkozott (K/3. megjelöléssel), azonban a bíróság felhívására sem igazolta, hogy ezen

nyilatkozat az ajánlattal együtt benyújtásra került, és az EKR rendszerben megtalálható a közbeszerzési eljárás iratanyagában. Tekintettel arra, hogy a felperes nem tudta bizonyítani a perben, hogy az általa csatolt nyilatkozat az ajánlati dokumentáció részét képezte, az EKR rendszerben pedig nem volt megtalálható, az nem volt alkalmas az alperes megállapításának megcáfolására.

[55] A második kezdeményezési elem kapcsán megállapított jogsértésre vonatkozóan a bíróság rámutat, hogy a felhívás V.2 pont 3. alpontjában a felperes maga kötötte ki, hogy milyen igazolást ír elő a képviseleti jog igazolására, melynek kétségkívül nem tett eleget a nyertes ajánlattevő, mivel hitelesített, ellenjegyzett dokumentumot erre vonatkozóan nem nyújtott be. A bíróság rögzíti, hogy a Kbt. 47. § (3) bekezdése az Európai Uniót kívül letelepedett ajánlatkérőre vonatkozik, ezért a Németországban letelepedett nyertes ajánlattevőre nem alkalmazható. Az alperes nem azt róta a felperes terhére, hogy a németországi székhelyű nyertes ajánlattevő nem rendelkezett a magyar jogszabályoknak megfelelő aláírási címpéldánnyal, hanem, hogy más, hitelesített, vagy ellenjegyzett dokumentumot sem követelt meg a képviseleti jog igazolására a felhívásban foglaltak ellenére.

[56] A felperes maga sem tudta megállapítani és megnevezni a nyertes ajánlattevő képviselőre jogosult természetes személyeket, ez nyilatkozataiban nem fellelhető, csupán a „cégkivonaton feltüntetett személynek” nevezi, „aki aláírás-bélyegzőt is használ”. A bíróság megjegyzi, hogy a rendelkezésre álló cégkivonat 3. pontja (képviseleti jog szabályozása) szerint a nyertes ajánlattevő (KURTH + HEUSER Sondermaschinenbau GmbH & Co KG, cégjegyzékszám: Amtsgericht Wetzlar HRA 6280) betéti társaság képviselőre önállóan a személyesen helytálló tulajdonos – azaz beltag –, a KURTH + HEUSER Sondermaschinenbau Verwaltungs GmbH (cégjegyzékszám: Amtsgericht Wetzlar HRB 4461) jogosult (a cégkivonat magyar fordítása pontatlan kifejezéseket tartalmaz e részben). A cégkivonat csak a képviselőre jogosult anyavállalatot tartalmazza, azonban az anyavállalat nevében képviselői jogosultsággal rendelkező természetes személy megnevezését nem. Az 5. pont c) pontban szereplő természetes személyek (akik neve az ajánlati dokumentáció több iratában feltüntetésre került) kültagok, akik képviselői joggal a cégkivonat szerint nem rendelkeznek. A magyar fordításhoz fűzött megjegyzés, miszerint „Nyilatkozunk, hogy a mellékletben szereplő német nyelvű cégkivonat aláírási címpéldány is egyben” a német nyelvű cégkivonaton egyáltalán nem szerepel. A csatolt cégkivonatból nem állapítható meg, hogy a nyertes ajánlattevő nevében ki jogosult képviselőre és az sem, hogy kinek az aláírása szerepel a cégbélyegző mellett. Figyelemmel erre, a felperes nem végezte el a felhívás V.2. pont 3. alpontban meghatározott feltétel ellenőrzését, a rendelkezésre álló iratokból még az ajánlattevő képviselőjében eljáró személy sem volt megállapítható, ezen személy eljárás jogosságának igazolására pedig semmilyen hitelesített vagy ellenjegyzett igazolás nem állt rendelkezésére. A bíróság megjegyzi, hogy a felperesnek a felhívásban foglaltakat kell maradéktalanul betartania és nem jogosult attól eltérni. A felhívásban foglaltak teljesítése nem volt lehetetlen a nyertes ajánlattevő részéről, hiszen az aláírási címpéldányon kívül, egyéb hitelesített (pl. magyar, vagy külföldi közjegyzői, külképviseleti hitelesítéssel ellátott) igazolás is elfogadható lett volna, azonban az iratanyagban rendelkezésre álló hitelesítés nélküli cégkivonat erre nem volt alkalmas.

[57] A harmadik kezdeményezési elemhez kapcsolódó jogsértésre vonatkozóan a felperes a bíróság felhívására sem csatolta azt a kereseti állítását alátámasztó iratot, miszerint a nyertes ajánlat tartalmazott műszaki leírást, ezért az alperes állítását, amely a műszaki leírás vagy dokumentáció hiányára vonatkozott, nem tudta megcáfolni. A bíróság a felperes hivatkozásait a közigazgatási iratanyaggal összevetve megállapította, hogy a felperes a közbeszerzési

eljárás megindítását megelőzően a későbbi nyertes ajánlattevőtől a Kbt. 28. § (2) bekezdés a) pontja szerinti indikatív ajánlatot kért be, amelyre a későbbi nyertes ajánlattevő csatolta a KH-800 és KH-2500 megjelölésű gépek műszaki leírását. A felperes ezen műszaki leírásokat tette a felhívás műszaki leírásává. A bíróság felhívására 2023. július 3. napján benyújtott nyilatkozatához a felperes szintén a felhívás műszaki leírását csatolta. Ezen kívül az iratanyagban műszaki leírás nem volt fellelhető, a benyújtott ajánlat részét nem képezte, az ajánlat termékjelölést sem tartalmazott, ilyen dokumentumot, az ajánlat részét képező műszaki leírást a felperes nem tudott bemutatni. A felperes hivatkozása, miszerint nem volt olyan kötelezettsége, hogy konkrét terméket adjon meg, vagy konkrét terméknevet jelöljön meg önmagában helytálló, ezt nem is róta terhére az alperes, azonban a felhívás műszaki bizonylatok, leírások benyújtását írta elő a műszaki alkalmasság igazolására, amelyet a nyertes ajánlattevő ajánlata nem teljesített.

[58] A negyedik kezdeményezési elem tekintetében a bíróság elsőként megállapította, hogy a kezdeményező irat 4. pontja egyértelműen azonosítható módon leírta a feltételezett jogsértést, azaz a felhívás III. 1.2. P1. alkalmassági követelményének nyertes ajánlattevő általi nem teljesítését, ezért az megfelelt a Kbt. 149. § (1) bekezdés e) pontjának. Téves az a felperesi jogértelmezés, hogy a R. 19.§ (1) bekezdés b) pontja alatt nem csak a magyar, hanem a – jelen esetben – német céginformációs szolgáltatót is érteni kell, ezen értelmezés ellentétes az Alaptörvény 28. cikkében foglalt értelmezési elvvel, miszerint a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak. Az ajánlatkérőktől nem várható el, hogy valamennyi Európai Unió céginformációs szolgálatban végezzék el az ajánlattevők beszámolóinak ellenőrzését, ez értelemszerűen kizárólag a magyar céginformációs szolgálat honlapján megismerhető adatokra vonatkozik. A nyertes ajánlattevő nem is hivatkozott arra, hogy a céginformációs rendszerből kéri az adatok ellenőrzését, hanem a 2014-2015-2016-os évekre csatolta beszámolóját. A felperes nem tudta cáfolni, hogy a 2017-es évre vonatkozóan a nyertes ajánlattevő beszámolója nem került becsatolásra. A 2018. szeptember 5. napján tett egyszerű nyilatkozat az éves nettó árbevételről nem pótolta a 2017. évi beszámoló benyújtásának kötelezettségét. A bíróság megjegyzi továbbá, hogy a felperes a bíróság felhívására tett 2023. július 3-i nyilatkozatához nem a nyertes ajánlattevő, hanem a nyertes ajánlattevő tulajdonosának, a KURTH + HEUSER Sondermaschinenbau Verwaltungs GmbH, cégjegyzékszám: Amtsgericht Wetzlar HRB 4461) 2017-es beszámolóját csatolta, azt pedig semmilyen módon nem igazolta, hogy ez az irat az ajánlati dokumentáció részét képezte.

[59] Az ötödik kezdeményezési elem vonatkozásában a bíróság szintén megvizsgálta a kezdeményező iratot, és megállapította, hogy annak 5. pontja pontosan azonosíthatóan leírta a feltételezett jogsértést és a megsértett jogszabályhelyet. A kezdeményezőtől nem elvárt a jogsértés teljes vizsgálatának elvégzése, mivel az az alperes hatáskörébe tartozik, ezért a kezdeményezés tartalma és terjedelme megfelelt a Kbt. 149. § (1) bekezdés e) pontjának. A felhívás III.1.3.) M1) pontjában öt év figyelembevételét határozta meg a felperes, azonban ezt nem indokolta. A 321/2015. (X.30.) Korm. rendelet 21. § (1) bekezdés a) pontja nem csak azt írja elő, hogy 3, illetve 6 év előírása lehetséges, hanem azt is, hogy az ajánlatkérő az eljárást megindító felhívás feladásától (megküldésétől) visszafelé számított hat évben teljesített szállításokat akkor veheti figyelembe, ha a megfelelő szintű verseny biztosítása érdekében szükségesnek ítéli, feltéve, hogy ezt az eljárást megindító felhívásban jelezte. A „feltéve, hogy ezt az eljárást megindító felhívásban jelezte” kikötés nem csak az időtartam meghatározásra vonatkozik – ami értelemszerű, hiszen csak a felhívásban lehet megtenni a Korm. rendelet 21. §-a szerinti igazolások előírását –, hanem arra a feltételre is, hogy az időtartam akkor bővíthető, ha az ajánlatkérő ezt a megfelelő szintű verseny biztosítása

érdekében szükségesnek ítéli. Az az ajánlatkérő nem adott számot a felhívásban arról, hogy miért ítélete szükségesnek a három évnél hosszabb, öt éves időtartamban meghatározni az alkalmassági feltétel teljesítését, ezért az alperes megalapozottan állapította meg, hogy ezen mulasztással megsértette a Korm. rendelet 21. § (1) bekezdés a) pontját.

- [60] A hatodik elem tekintetében a bíróság megállapította, hogy a kezdeményező irat pontosan leírta a jogsértés tartalmát, amelyet az alperes vizsgált és elbírált. A kezdeményező azt sérelmezte, hogy a felperes nem az általa meghatározott értékelési szempontoknak megfelelően értékelt a nyertes ajánlattevő ajánlatát. Ugyanezen jogsértés megtörténtét állapította meg az alperes. Az, hogy a kezdeményező a Kbt. tételes jogi rendelkezései közül tévesen azonosította a megsértett jogszabályhelyet – azonban a kérelemben megjelölt jogsértés tényállása és a megsértett törvényi rendelkezés ennek ellenére beazonosítható – nem jelentette az érdemi elbírálás akadályát. Egyrészt az alperes köteles alkalmazni a tartalom szerinti elbírálás elvét, másrészt kifejezetten az alperes hatáskörébe tartozik a kezdeményező iratban megjelölt jogsértések kivizsgálása és jogi értékelése, ezért ha a kezdeményező a tételes jogszabályhely beazonosításában tévedett, ez nem képezheti a jogorvoslati kezdeményezés elbírálásának akadályát, hanem éppen az alperes hatásköre és feladata a helyes jogi értékelés megtétele. Máskülönben formális és kiüresedett lenne az alperes eljárása. A felperes a hatodik kezdeményezési elemben megállapított jogsértést egyebekben nem vitatta érdemben.
- [61] A hetedik kezdeményezési elem körében A Kbt. 28. § (1) bekezdése szerepel a kezdeményezésben az, hogy a Kbt. 50. § (4) bekezdésének sérelmét nem állapította meg az alperes, nem teszi jogsértővé a határozatot. Nem az volt a jogsértő magatartás, hogy nem volt elég részletes a szerződéstervezet, hanem, hogy a felperes a felhívás III.1.4. pontjában saját maga állított követelményt – miszerint a kötbérekkel kapcsolatos részletes rendelkezéseket a szerződéstervezet tartalmazza – nem teljesítette, amellyel valóban megsértette a Kbt. 28. § (1) bekezdését, hiszen nem tett eleget annak a saját maga által előírt előkészítési lépésnek, hogy a szerződéstervezetben részletes rendelkezéseket – amelyek a felhívás III.1.4. pontjában foglaltaknál részletesebbek – kellett volna meghatározni.
- [62] Az alapelvek és a tételes jogi rendelkezések kapcsolatát illetően mind az alperesi, mind a bírósági gyakorlat következetes és egyértelmű. E szerint a Kbt. alapelvi rendelkezései általános törvényi követelményeket határoznak meg a közbeszerzési eljárás valamennyi résztvevője számára. A közbeszerzési eljárás teljes folyamatában jelen vannak, érvényesülésüket az egyes tételes jogi rendelkezések is biztosítják. Az egyes tételes speciális rendelkezésnek kell az általános alapelvi rendelkezéshez igazodnia és nem fordítva. Az alapelvi rendelkezések szerinti jogsértés megállapításától az alperes abban az esetben tekinthet el, ha az a tételes rendelkezésben maradéktalanul leképezhető. Az alapelvek azonban önmagukban is, és a tételes szabályok mellett is válhatnak a jogszerű eljárás fokmérőivé. Ha a közbeszerzési eljárás során tanúsított valamilyen magatartás ugyan a tételes rendelkezéseknek megfelel, de elégtelen arra, hogy valamely alapelvi rendelkezést érvényre juttassa, akkor az alapelvi sérelem megállapítására kerülhet sor (Kfv.IV.37.950/2019/8.). E joggyakorlattal a bíróság egyetért, attól eltérni nem kívánt. Ez egyben azt is jelenti, hogy az alapelveket a tételes jogi rendelkezéseknek megfelelően a közbeszerzési eljárásban részes feleknek kell betartatniuk, az alperes, amely hatóság eljárására az Ákr. a Kbt. jogorvoslati eljárásra vonatkozó rendelkezései szerinti eltéréssel alkalmazandó, azok betartatásának vizsgálatára bír hatáskörrel, így terhére a felperes által állított Kbt. 2. § (7) bekezdésében foglalt alapelv megsértése nem értelmezhető. A törvény kogenciájából fakadóan, a törvény egyes tételes rendelkezéseinek vizsgálatát e követelménynek megfelelően az alperes az ajánlatkérő egyes

kifogásolt eljárási cselekményeire nézve elvégezte a fentiek szerint jogszerűen. A felperes a keresetében nem adott elő olyan többlettényállási elemként értékelhető tény, körülményt, amely alapján a tételes normasértésen felül az alapelvi jogsértés vizsgálata felmerülhetett volna. Mindezek miatt alaptalan maradt a felperes alapelvi jogsérelemre hivatkozása is.

- [63] A bírság kiszabásának jogalapját és összegszerűségét a felperes nem vitatta, ezért azt a bíróságnak nem kellett vizsgálnia a perben.
- [64] A fent kifejtettekre figyelemmel a bíróság összességében megállapította, hogy az alperes megfelelően feltárt tényállás alapján helytálló jogértelmezés útján megalapozott és jogszerű döntést hozott, a keresetben előadott okokból határozatát jogszabálysértés nem terheli, ezért a felperes alaptalan keresetét a Kp. 88. § (1) bekezdés a) pontja szerint elutasította.
- [65] A Fővárosi Törvényszék a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése szerint kötelezte a pervesztes felperest perköltség megfizetésére. Az alperes perköltségének mértékét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdése és 3. § (6) bekezdése alapján az alperes által felszámított összeggel egyezően állapította meg – mivel azt az elvégzett munkával arányosnak ítélte –, az alperesi érdekelt számára – kérelme szerint – az IM rendelet 3. § (6) bekezdése alapján mérlegeléssel állapította meg, az elvégzett tevékenységgel arányosan a beadványok terjedelmére, a nyilatkozatok elkészítésének munka- és időigényére és arra tekintettel, hogy a bíróság tárgyaláson kívül bírálta el az ügyet.
- [66] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés h) pontjában biztosított tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 45/A. § (2) bekezdése által felhívott, az Itv. 39. § (1) bekezdése és 42. § (1) bekezdés a) pontja szerint – a kiszabott bírság 3 000 000 forint összegének figyelembevételével – meghatározott összegű kereseti illeték viselésére a bíróság a felperest a Kp. 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 101. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése alapján kötelezte.
- [67] Tájékoztatja a bíróság a felperest, hogy az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára kell az esedékesség napjáig megfizetnie. A megfizetés során közleményként fel kell tüntetni a Fővárosi Törvényszék megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát. Az illetékfizetési kötelezettség esedékességének napja tekintetében az egyes adótörvények módosításáról szóló 2022. évi XLV. törvény által módosított Itv. 78. § (4) bekezdése irányadó. Ha a felhívásnak a megjelölt határidőben nem tesz eleget, az illeték behajtására és megfizetésére az illetékekről szóló törvény rendelkezéseit és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.
- [68] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése, valamint a Kbt. 172. § (6) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2023. november 28.

dr. Sára Katalin s.k.

dr. Pártay-Czap Sarolta s.k.

dr. Orbán Fanni Irén s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró